

SZARVAS ÉS VIDEKE

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Megjelen hetenkint egyszer, vasárnap reggel.

Előfizetési ár:

Égész évre . . . . . 5 frt — kr.
Félévre . . . . . 2 frt 50 kr.
Negyedévre . . . . . 1 frt 25 kr.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Búza-utca, 1283. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények, reclamációk és előfizetési pénzek küldendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetéseket és hirdetésekot elfogad helyben

A NYÁCSIK SOMA ÚTÓJA (ZÉG.

Ugyanitt egyes számok is kaphatók.

Egyes szám ára 10 kr.

Hirdetések és nyilttéri közlemények jutányos áron vétetnek fel.

Szövetkezetünk.

„Segíts magadon s az Isten is megsegít.“ Ez általános közmondás megtartásával nehezen bír, de megbirja minden halandó az élet küzdelmeit. De minél inkább haladunk a több több terhet igénylő korról, belátjuk, hogy az ember egyedisége egyedül a nehéz feladattal szemben nagyon sokszor gyenge; a könnyű egyensúly pedig csak úgy állhat be, ha oly erőt hozunk össze, mely a nehézséget könnyű szerrel legyőzi. Alakul egy társaság, mely tagjai hitelnek, keresetnek vagy gazdálkodásának a kölcsönösség alapján leendő előmozdítására, melynél a cél a tagok jólétének biztosítása, épen a társulás által nyert erő és kölcsönös támogatás mellett.

Mai világban nincs ember, aki a szövetkezetek létjogosultságát megtagadhatná. Működésük hazafias, céljuk emberi, s az eredmény minden egyes tag javára van. Természetes azonban, hogy minden szövetkezet az alakulás nehézségeivel küzd, s burjánoznak, különösen a fővárosban szövetkezetek, melyek tagjaikat szép szóval behálózván, lelketlen vezetéssel és üzelmekkel a szövetkezetek nevét, hírét rongják s a közvéleményt minden szövetkezettel szemben bizalmatlanságra hangolják. Nem így ténykedik a „gazdák és iparosok általános hitelszövetkezete“ mely 1886-ban alakulván, az ország különböző vidékein fióktelepeket állít fel s eddig összesen tizenegy ezer négyszáz huszomnyolez részvényes javára működik. Egy részvény névértéke 20 frt, melyet 10 kros részletekben 200 hét alatt fizethet le.

A fióktelepek száma az országban 445. Ezen szövetkezet f. évi július havában tartott közgyűlésén az alapszabályokat lényegesen, s helyes irányban a tapasztalat, s célszerűség alapján módosította.

Az ország különböző részein levő 445 fióktelep különféleképen gazdálkodott, egyik jól, másik kevésbé, az

eredmény azért a közös pénztárt nevelte vagy tépte, s ez nem volt igazságos, mert a jól és szorgalommal működő fióktelepek megvoltak zsidbasztva a nem okszerűen gazdálkodó fióktelepek által. Ezért az eredmény is bár a befizetett 20 frt után 1 frt 20 kr, s a működés kezdetén elég szép, fokozottabb az újabb alapszabályokban letezt azon lényeges reform által, hogy ezentul minden erősebb fióktelep önálló szövetkezetté alakulhat.

A szarvasi fióktelep, melynek 1100 aláírt részvénye van, ily önálló szövetkezetet most már könnyű szerrel alakíthat, a mennyiben rendelkezik szép nagy összeggel, mellyel működését megkezdheti. Eddig a gabona szállítását közvetítette a tagok nagy előnyére. Ezentul a bizományi eladás és vételt minden egyes gazdasági terményre, tárgyra, ipari és gazdasági cikkekre kiterjesztheti. S a tagoktól minden ily vivmányu megbízásokat elfogad, s a központnál alkalmazott szakértő alkalmazottak útján a megbízók érdekei szemmel tartásával gondosan, pontosan lebonyolít.

Az alakulás a mezei munka bevégezése után azonnal megtörténik, s erre felhívjuk polgártársaink figyelmét, tessék megismerkedni a szövetkezet céljával, alapszabályaival, ügykezelési rendjével. Ha sokan leszünk, erősek leszünk, s ha erősek leszünk, egymás jólétét kölcsönös támogatással megállapíthatjuk, jólétben pedig könnyen viselhetjük az élet ezer küzdelmeit.

Egy érdekelt.

Adatok a szarvasi regale-kérdéshez.

(Folytatás)

Az ugynevezett „beszegelt“ (inclavált) földek, melyek a kiváltakozott közönség által 24538 frt 3 kron örökáron megvettettek, következő helyeken léteznek, ugymint:

Balczóhalom éjszaki oldalán eső kaszáló . . . . . 19 h. 1020]1100
Ugyanott fekvő szántóföld . . . . . 83 h. 427] .
Csicsely laposa . . . . . 63 h. 687] .

Bezina és Siratói szőlők közötti lapos . . . . . 44 h. 1019] .

Ugyanott ismét külön részben . . . . . 32 h. 217] .

Balczó halmon innen, a kender földek közötti tér 1 h. 1066] .

E mellett város felé eső lapos . . . . . — 1009] .

Régi orvosi föld . . . . . 80 h. 335] .

Zombék Décsen . . . . . 94 h. 956] .

E mellett fekvő föld

(a mézárszékhez tartozott) 43 h. 130] .

Ugarokban levő illetőség 2 h. —

Rohoska-féle malom s

innen fölebb eső szántóföld

két darabban . . . . . 50 h. —

Endródi utnál volt Bat-

thyányi-féle majorság . . . . . 27 h. 500] .

Összesen 544 h. 895]1100

Ezenkívül vétetett a város különös szükségéire, illetve a belsőség terjesztésére 200 · 1200 öles hold, mely a térképen X és Y alatt jelölterett.

Ismét fizetésmentesen alkudtatott ki, s a volt uraság által kiadatott epreskertnek 4 hold, hatonai lovaglő iskolának 1 hold, temetők alá 20 hold, összesen 25 hold 1200 nsz. ölével számítva.

Az urbéri birtok, hiteles urbéri összeírás szerint, találtatott 355 4/8 telek föld minden telek (sessio) 56 · 1200 nsz. öles holdat tartalmazva.

Házasszellér volt 868, a törvény értelmé szerint 8 házasszellér vétetvén egy urb. telekre, tartalmaz 108 4/8 telket.

A szőlőskertek tértartalma 820 hold.

Házatlan zsellér 600 egyénben lett felvéve. Kazán találtatott 94. A törvény szerint minden urb. kazán jövedelme 2 pengő frttal számítottatott.

Ugy ezen urbériségek, valamint városi szántóföldek, bikazugi kaszáló, füzes és nagy s kis fuvarok örökváltsági díja kitétt, mint mult számban kitüntetve volt 323033 frt 20 kr. p. p., mely summa az egymásután következő s az átadás napjától számított hat év alatt, évenként 53838 frt 53 kr. tőkeben, s a fennmaradó tőke után 5 százalékos kamattal együtt lett volna az uradalmi pénztárba befizetendő.

A megváltott föld első osztályu, mind egyforma fekete termékeny föld, mely közép-arányban 10. magfizetésre becsültetett, a papi tizedtől egészen mentes, mint a Haruckern családnak összes birtokai mentesek voltak. Van kevés fekete homok is, mely azonban termékeny; szikes földje számításba sem jülhet. Ezen osztályozás a legelőre nézve azonban másként áll, mert itt sok vizjáró, vadvízes és szikes föld találtatott.

A három említett szerződés (u. n. urb örökváltság, közös legelő elkülönzése, s a kir. kisebb haszonvételek megvételé irán) nyilvános alkudozások mellett kötött. A lakosság részéről 130. választott tagból s az előjárókból álló testület egyezkedett. A szavazás a megyei hatóság közbenjárásával történt.

A három fenti szerződés 1515 szavazattal 34. ellenében lón elfogadva, 79. pedig nem szavazott.

Ezen testületnek első elnöke volt Omaszta Zsigmond táblabíró Csabáról (később első alispán), ki az egész megyében nagy népszerűséggel bírt. Utána elnökösködött Tomcsányi József főszolgabíró, később második alispán, majd orsz. gyűlési megyei követ, i-mét később általában tisztelt főispán. Őt követte ezután Lehoczky Lajos táblabíró, helyben is igen tekintélyes egyéniség. Szükség is volt ily tekintélyekre, mert az urbéri reformoknál eleintén a tapasztalás hiánya, az ösvény töretlensége, az érték- és földbecslési helyes ismeretek, s a kulcsok tökéletlensége miatt — vajmi bajos volt eligazodni, s a képviselő testületnek magát — segítség nélkül tájékozni.

A képviselő testület, a mint a szerződések törvényes sanctionálás végett az akkori illetékes dikasteriumok utján ö Felsege Cabinetjába felterjesztettek, azonnal belügyei olintézéséhez látott, s alapszabályokat alkotott, melyek az ügy végleges befejezéseig teljes érvényökben megtartattak, s melyek kivonatoltságot ezenel teljesítjük.

Mindenek előtt gondoskodott a képviselő a város terjesztéséről. Az örökáron megvett 200. hold közlegelőn kívül kapott számos ü-es házhelyeket, de melyek után legelőbeli illetőség nem járván, azokat az örök-váltság díj sem terhelhetette, s az eladásokból befolyandó pénz az általános örökváltság sommához rendeltetett esatoltatni.

Megemlített körülmény még, miszerint az urbéri telkek törvényes fentartása helyébe szabad adásvevés hozatott be, minek elnyerhetése nélkül az egység különben meg sem kötött volna, miután a birtok tisztába hozatala, azt tudni illik nemcsak szabadon bírhatni, hanem avval szabadon rendelkezhetni is, és így saját körülményeihez alkalmazólag iránta intézkedhetni, az érdekeltek részéről egyetlen egy indító ok volt, melyszerint oly tetemes pénzbeli áldozatot tegyen; és így keletkezett az, melyszerint az érdekeltségnek a kir. bir. haszonvételek, kiváltságok és más uradalmi jogok általadattván, azon községre a földesuri hatóság is átruháztatik. Ezen helyhatóság már egy ízben, az 1834. évi decemb. 11-ki jegyzőkönyv 20. sz. alatti uriszéki végzés folytán, a várost illette annyiban, a mennyiben a jobbágyok libellatiois ügyeiben, kisebb tárgyakban, perekben eljárás itélt, de ítéletét birtokon belül az uriszéknek tartozott feljelenteni, a nagyobb fontosságukat egyenesen az uriszékre relegálván. — Régiségképen megemlíthető, hogy egy időben, midőn a község a hajdani várkastely sánczaival volt bekerítve, t. i. éz 1728-ik évben, a községnek rendelkezése s szokott pecsétje volt: az 1748. évben pedig 24. személyből álló Tanács hozatott be az uradalom által, — mely azonban rövid évek múlva megszűnt.

(Folyt. követc.)

Ipar és kereskedelem.

Honi ipar.

(Folyt. és vége.)

Hát bizony ez undorító látvány! Somogy m. törvényhatósági-bizottságának legutóbb tartott gyűlésén több községi képviselőtestület határozata ke-

rült törvényhatósági-jóváhagyás végett tárgyalás alá; a bizottság jóváhagyta ugyan a községi határozatok azon részét, amely szerint tűzoltó-eszközök beszerzését elhatározták, de megtagadta a tűzfecskendők beszerzése céljából egyes gyárosokkal kötött szerződések jóváhagyását és azon határozatot hozta, hogy ezentúl a községek részére az alispán fog nyilvános árlejtés alapján tűzoltószereket beszerezni.

Ezen határozat hozatalára az nyújtott okot, hogy a belügyér arról értesült, miszerint némely gyárosok az erre vonatkozó miniszteri-rendeletben meghatározott minőségű fecskendőknél silányabbakat adtak el a községeknek és ezek árában a községi előjáróktól váltókat vettek.

Történtek azonban némely községek részéről oly bevásárlások, melyek nemcsak azért voltak teljesen szabatosak, mert a gyáros által szállított fecskendők az előírásnak teljesen megfelelők, olesók és a részben kötelezvényekben kifizetett vételár után csak 6 százalék kamat számított, hanem az üzlet megkötése ellen alakilag sem tethetne kifogást; mert az előjárók által kötött szerződések a községi-képviselőtestületekben tárgyalva és jóváhagyva lettek; sőt, hogy az ellenőrzés a felsőbbhatóságok részéről se hiányozzék, a községeknek az illető gyárossal, Tarnóczy Gusztávval, kötendő üzletet az illető járások főszolgabírái ajánlották.

A főszolgabírák tehették ezen ajánlásaikat; mert Tarnóczy gyártmányait a miniszter megvizsgáltatván, teljesen jóknak és megfelelőeknek találta, s ezt a törvényhatóságokkal tudatta: ennek folytán pedig Somogymegye alispánja

TÁRCZA.

A távolból.

MARISKÁNÁK.

Ha oly nagyon nem szeretnéllek,
Teher is lenne tán az élet,
De így szent vágygal hordom én!
Kereszt — de édes lesz az ára,
Viszem — viszem a Golgothára,
De onnan — mennybe szállok én!

Honnan e kín, miért e bánat?
Szívemben egy sejtetem támad:
Szent lesz a bér, nagy lesz a bér!
Nem mosolyognak rám virágok,
Tövis között — vadandán járok,
De örömet — szerelmedér!

Elnémul majd a kín, az átok;
Lelkimmel jövőbe látok,
Óh, én még sokat szenvedek!
De távol az ég boltjának alján,
Mosolyog rám fényes szivárvány,
S megnyitni látom — az eget!

Nem csúsznak elem könyörögve,
Óh, de enyém a földnek üdve,
Király vagyok, van koronám!
Mégis e büszke, emelt homlok
Előtted hányszor porba omlott,
Pedig nem vagy királyleány!

HORVÁTH ELEMÉR.

Nagyváradtól Sinaiaig.

(Vége.)

— A „Szarvas és Vidéke” eredeti tárczája. —

Sinaia megérkezve egy hotel udvarába hajtott be kocsisunk, mi pedig siettünk jól felhasználni az időt, mert tovább nem maradhattunk d. n. 4 óránál, mert kocsisunk azzal ijesztgetett, hogy hat óra után a vámanál át nem bocsájtanak. Ezt ugyan hajlandó vagyok arra magyarázni, hogy kocsisunk nem szeretett volna elkésve hazaérkezni Brassóba, azért gondolta ki e mesét.

Legjobban meglepett Sinaia azért, mert itt egy rossz román falut véltünk találni néhány a hegy oldalába épített nyaralóval, s megfordítva, nem találtuk a falut, hanem találtunk helyette pár száz szebbnél szebb nyaralót.

Mindenek felett a királyi család nyaralóját óhajtottuk első sorban meglekinteni, tehát a legelső utunkba kerülő egyéntől az oda vezető ut iránt kérdezősködtünk, s nagy meglepetésünkre magyarul felelt az illető, aki pedig Cantacuzeno hercegnek volt valami kertész segédje, a mit onnét gondolok, mert ennek az urnak a villája előtt levő szép kertben dolgoztatott. Csakhamar rá jutottunk egy gyönyörű és jól gondozott utra, mely ut Carmen Sylva felirarot és nevet viselt. Ezen az uton haladva, biztosan rátalálni véltünk a keresett nyaralóra. Gyönyörű százados fenyők között haladtunk, s rövid séta után megpillantottuk a kimondhatlan szépségű helyen fekvő nyári palotát. No elmondhatom, hogy ennél szebb, regényesebb helyet még

képzeletem sem tudna alkotni! A nyaraló sweiczi stýlben van építve, s a szokásos nyaralóktól nagy méretei által különbözik. A nyári palota előtt ágyúk vannak kiállítva a kisebb Krupp-félékből, mellettök a golyó piramisok és fegyveres ór; de nem a palota szépsége és nagyszerűsége ragadta meg figyelmünket, hanem eibájoló fekvése, bámulatos szép kilátása. Bár merre tekintesz, mindenütt a legszebb panorámát látod, s nem tudnál megmondani, hogy melyik az elragadóbb! Körülötte a legszebb fenyvesek és más fákkal benőtt változatos alakulású hegyek, de még is akként rendezve be a nagy-természet mesteri keze által, hogy a kilátást minden felé szabadon hagyják, háttérben a rengeteg havasokkal, melyek hűs légáramlatot lehelnek le az alattuk elterülő erdő borította — hogy úgy-mondjam völgyre, mert hiszen hozzájuk képest e magaslat is csak mint síkság tűnik fel! . . . A palota környékén elterülő óriási tér, parkszerűleg van berendezve tágas és örökké hűs utakkal, s a palota körül drága vázakba ültetett délszaki növényekkel, s gyönyörű szőnyeg ágyakkal.

Mind ezeket egész nyugodtan élvezhetük, mert a palota körül őrködő katonák és minden utkanyarulatnál ácsorgó rendőrök szó nélkül bocsájtottak mindenfelé. Most már az a vágyunk támadt, hogy a királyi párt láthassuk. Látni óhajtottuk, s e ezőlből ott sétáltunk fel és le a palota előtt egy jó negyed óráig, végre egy borotvált képű lakajt láttunk a palotából kilépni, siettem őt megszó-

a belügyér által is ajánlott Tarnóczy-féle tűzfecskendőket ajánlotta a községeknek; s mivel a tűzoltószerkesztés sűrű volt, a miniszteri rendelet szerint az alispán már négy ízben sürgette meg a községeket, hogy a jó és olcsó Tarnóczy-féle tűzfecskendőket, ahol szükség van, szerezzék be.

Tehát a törvényhatósági-bizottság máshová célozott és máshová lőtt; mert azt akarta elérni, hogy eleget téve a miniszteri rendeletnek, lehetetlenné tegye, miszerint a községeket bizonyos gyárosok silány áruikkal becsapják és a vételért rögtön értékesíthető váltokban a községektől, ezek nagy veszélyére! azonnal fölvegyék; — e helyett azonban azt érte el, hogy a községek helyesen megkötött szerződéseinek megsemmítésével kárt csinált a községeknek, a melyek olcsó áron jóminőségű tűzoltószerelvényeket vásároltak, és kárt okozott Tarnóczy gyárosnak is.

A „Somogy“ (ezen kormánypartit lap) élesen támadja meg a Tarnóczy-gyárat bizonyos érdek szövetkezet javára, mely támadás közvetve gyanúsítás a kormány, az alispán és az összes közigazgatási tisztviselők ellen, mintha azok a Tarnóczy-féle gyártmányokat nem tisztességes indokból ajánlanák. Hiszszük azonban, hogy a „Somogy“ gyanúsításai épúgy nem fognak ártani a kormánynak és Somogy megye főtitviselőinek, miként azok nem ártanak Tarnóczynak, kiért hangosan beszélnek a már sok helyütt beszerzett tűzfecskendők, a melyek sokkal jobbak (és törvényes úton szereztettek be) mint a „Somogy“ által délelgetett „váltós“ gyárak fecskendői.

Meg vagyunk győződve, ha az

alispánok a községek tűzoltó-szerelvényeinek megfelelő minőségben való beszerzése céljából fognak a községeknek tűzoltógyárat ajánlani, a választás Tarnóczy Gusztáv gyárára fog esni; mert már bebizonyított dolog, hogy a községeknek szállított tűzfecskendők közül a Tarnóczy-féle gyártmányok a legjobbak és mind aránylag, mind általában a legolcsóbbak.

A községek tűzbiztonsága hozza magával, hogy tűzfecskendőkkel, s tűzoltó-szerelvényekkel igyekezzenek magukat mielőbb ellátni; azért igen célirányosan és jogosan cselekednek, ha a törvényes formák és a község gazdasági előnyei szemmel tartásával Tarnóczyval kötnek szerződést, s tartózkodnak azon gyárak ügynökeinek ajánlásait elfogadni, a kik ellen a községeket a miniszteri rendelet óvja.

Dr. Ajtay György.

MI UJSÁG?

— **Lapunk** mai számáért a szerkesztő távollétében Mocskónyi József, főgymn. tanár, vállalja el a felelősséget.

— **Főiskolai tanács.** A helybeli főgymn. tanácsa f. hó 5 én tartotta ülését, melynek legfontosabb tárgya a nyugdíjaztatás folytán megürült két tanári állás betöltése volt. Pályáztak összesen kilenczen és pedig a classica philologiaira: Dr. Aczél József, beregszászi s. tanár, Mikler Sándor ev. s. lelkész, Szerényi Károly, besztercebányai s. tanár és Liska János, szászvárosi h. tanár; a természetrajz- földrajzi állásra: Barzó József, tanár, Petri Gyula, aszódi igazgató tanár, Valentinyi Jenő, a csabai algyemnasium tanára, Daróczy Lajos a Láhue

féle magánintézet s. tanára és Krausz Gyula, s. tanár. E pályázók közül a tanács egyhangulag Petri Gyula és Liska János tanárokat hívta meg, kiket új állásukban ezennel örömmel üdvözlünk. Ezzel kapcsolatban jegyzőkönyvbe vétetett Szendi Gy. és Lányi Gusztáv tanároknak nyilatkozata, mely szerint nyugdíjaztatásukba belenyugosznak. Felolvasatott továbbá a helybeli takarékpénztárnak adományáról, a Sztaricskay-féle házról szóló alapítványi oklevél. E nagylelkű adományt a főiskolai tanács hálás elismeréssel fogadja, s az adományozó takarékpénztárnak jegyzőkönyvileg fejezi ki köszönetét. Az alapítványi oklevelet Ntű. Achim Ádám eszperes aláírásával az esperességi közgyűlés elé terjeszti. A görögnyelv tárgyában úgy határoz a tanács, hogy az esperességi gyűlés kéressék fel, miként e nyelv tanítását az egyetemes gyűlés lefolyásáig is fakultatívá tegye. — Az általan ismert Palkó bácsi helyére Dankó Mihályt állította a gondnok.

— **Kaszinói választmányi gyűlés.** A helybeli kaszinó f. hó 3-án tartotta választmányi gyűlését, melynek egyéb folyó ügyeken kívül egyik fontosabb, s az olvasni szerető közönséget érdeklő ténye az, hogy a kaszinó a „Múbarátok köre“ védnöksége alatt álló könyvkiadó vállalatnak, melynek élén gróf Csáky Albinné ő mltsga áll, tagjává lett. Felemlithető, hogy lapunk is ez ülésen nyert az előfizetés folytán törvényes bejutást a kaszinóban.

— **Hymen.** Petri Gyula, a főgymn. ujonnan választott tanára, e hó 18-án vezeteli oltárhoz Ntű Moravcsik Mihály, aszódi ev. lelkész, bájos és művelt leányát, Margitot Szivből üdvözljük az új párt, s az ég áldását kérjük megkötendő frigyükre!

— **Felhívás.** A helybeli elemi és polgári leányiskolát fenntartó társulat választ-

litani s tőle tudtuk meg, hogy a királyi pár és trónörökös félegy órára, az ide nem messze fekvő vadász pavilonban fognak villás reggelizni. A gemütlich német gyerek igen szívesen beszélt, s teljesen tájékozott bennünket; elmondá, hogy miként néz ki a király és királyné, a trónörökös stb. Siettünk a kijelölt vadász-pavilont felkeresni, miben nagy segítségünkre volt az udvari szolgálómányzat, emelve az ételekkel és italokkal megrakott kosarakat, csak ezeket kellett követnünk, hogy biztosan oda találjunk. Egy százados fenyvesek által árnyékolta, s egy beszédes kis havasi patak csörgedezése által regényesebbé tett pihenő helyen, szemben a vadászpavilonnal, s attól mintegy 10 lépésnyire kényelmes karosszékekben foglalva helyet, vártunk a királyi párra.

Eltikkadva a harmincz-foknyi melegben, felette jól esett e kellemes hős kertben megpihenünk, s szomjunkat a kristály tiszta, jéghideg forrás vízzel oltani el! Valóban nem rossz dolog lehet királynak lenni, még akkor sem, ha csak román király is az ember! Alig időztünk egy fél órát e szenderítő kis ligetben, midőn egy érdemrendekkel gazdagon díszített szép szőke férfi érkezett a pavilonba, ez a király főhadsegéde volt. Csakhamar három udvarhölgy követte őt, kik szinte a pavilonban tüntek el. Alig vottuk észre, midőn ellenkező oldalról, mint a honnan vártuk — kibukkant Carmen Sylva, a románok büszkesége, a román tudós akadémia tagja — no meg üres idejében Romániának királynéja — balján az örökbe fo-

gadott trónörökös-sel, ki bennünket észrevé-
vén, katonásan üdvözölt, mit persze siettünk
mély meghajlás és kalap emeléssel viszonzui.

A királyné felette egyszerűen — mondhatnám pongyolán volt öltözve. Őszbe csavarodott, s rövidre vágott haja volt az egyetlen dísz, melyet okos fején viselt; felső testét egy világos kazsmír szövetből készült bő, és a szellő által lebegtetett blus fedte, mely egy teljesen sima s csak bokáig érő lila bársony ruhában lelte folytatását, míg kis lábai pár izléses bocskorban bujtak el. A koronaörökös jóképű fiatal ember bajusz és szakáll nélkül, ugy 22—24 év körül, egyszerű nyári szövetből készült ruhában volt, kis séta pálczával. A költőkirálynő már tul van az ifjúságon, a mit ősz haja eléggé igazol, de a beszédes, — s e részben udvariatlan lakáj is elmondá, hogy ő felsége már 47 éves! Mondhatom, hogy minden tekintetben eléggé igénytelen alak, s ha az ember úgy találkoznék véle valahol az alföldi piacon, bizony nem nézné ki belőle sem a szellemes írónőt, sem, s még kevésbé a — királynét.

Alig cseréltük ki észrevételeinket a két magas személy fölött, egészen ellenkező oldalról jött a király, lassan ereszkedve le a lombos fák árnyékoltá hegyütről, s közelített a pavilonhoz és — hozzánk. Siettünk őt üdvözölni, nehogy úgy járjunk, mint az imént a trónörökös és királynéval. A király, — ki katonai díszben volt, számos érdemrenddel — szívélyesen viszonzta köszöntésünket, s ő is a pavilon falai közé ült el. Csudáltuk, hogy a király ily nagy hőségben

nem követte felséges neje példáját, ki egészen egyszerű tolettben élvezte a kényelmet, de később megtudtuk, hogy a bécsi kormánynak valami küldötte van jelen, ki bizonyosan hivatalos ügyben kereste fel a kis Románia uralkodóját, tehát az etiquette szabályai miatt kellett ezt tennie, mert különben itt ez üdülő helyen a király is teljes otthonias kényelemben szokott élni és viselkedni. Karolu király daltás barua — de már szinte szürkölő — szép alak, de arczkifejezése valami mélabás, — talán van is némi oka a jövő felett elmélázni, ha az európai constellácion végig futtatja elméjét! A király a gothai almanach és a lakáj cicerone állítása szerint 50 éves.

Czélunkat elérve, még egyet ittunk a havasi patak üdítő vizéből, s aztán Istenhozadót mondva a gyönyörű parknak, siettünk egyszerű ebédünket elkölteni, s azután szét nézve a nyári lakok között, s az ottani fényképésztől megvásárolva Sinaja — s különösen a királyi nyaraló — fényképeit, visszamentünk Predealba, honnan kocsinkat visszabocsájtva Brassóba, mi 7 óra tájban az általan vaspályára telepedve, másnap délután 22 órai folytonos utazás után minden baj nélkül érkezünk vissza a fürdőbe, hol barátaink és ismerőseink tárt karokkal fogadtak.

VALAKI.

mányának megbízásából van szerencsém városunk t. cz. közönségét tiszteletteljesen felkérni, méltóztassanak dr. Fuksz Ede és Mihály József tartó uraknál beiratkozni a végzet, hogy a jövő tanévre vonatkozó intézkedések ideje korán megtörténhessenek. A választmány tekintettel arra, hogy az állami segély ez idén is kismérvű volt, ezután pedig kétes, fog-e a Nm. Miniszter ur ennyit is utalványozni, mulhatlanul szükségesnek találta az eredeti tandij-kategóriák megtartását, azon kijelentéssel azonban, hogy az esetben, ha az iratkozás és segélyezés oly mérvű lesz, mely a szükséglet fedezetét biztosítja, maga fogja a tandij leszállítását indítványozni. Havonként előre fizetendő tandijak: I. és II. elemi oszt. növendék után 2 frt 50 kr. III. és IV. elemi oszt. növendék után 3 frt 50 kr. I. és II. polgári oszt. növendék után 4 frt 50 kr. III. és IV. polgári oszt. növendék után 5 frt. Kézimunka tanulásra járó után 2 frt 50 kr. Pártoló tagok két évi időre szóló kötelezettséggel évenként 2 frt. Alapító tagok egyszermindenkorra fizetnek 50 frtot. Ezenfelül bármely szíves adomány könnyíti a leányiskola fennállását, minél fogva a t. cz. közönség becses figyelmét ez irányban is tiszteletteljesen felhívom. Szíves és tömeges érdeklődést ezen nélkülözhetlen tanintézetünk ügye iránt kér Szarvason, 1890. augusztus 4. tisztelőjük Achim Ádám, társulati elnök.

— **A Körös áldozata.** Kozsuch András, helybeli szücs mester, 11 éves fia e hó 3-án a Körösben való fürdés közben a kijelölt vonalon tulmenve, egy kubikba bukott. Társai azon véleményben, hogy a lebukás szándékos, nem mentek segítségére, s a kis fia odaveszett. Sajnos, hogy a Körös minden évben megkivánja áldozatait; oka mindenesetre abban rejlik, hogy a szülők minden felügyelet nélkül bocsátják gyermekeiket fürödni.

— **A király köszönete.** A hivatalos lap aug. 2. számában ő Felsége következő legmagasabb kézírata van közölve: Kedves gróf Szapáry! Szeretett leányunk, Mária Valéria főhercegnő menyegzőjének örvendetes alkalmából kedvelt Magyarországom minden részeiből vett szerencse kívánatok és hódoló üdvözlések által ismét valóban megható jeleit fogadtuk azon szeretetteljes részvétnek, melylyel hú népeim Háizam és családom sorsát mindenkor kísérik. Midőn a rendületlen hűség és ragaszkodás eme sokféle nyilvánulásaért, az illető testületeknek és személyeknek, saját, valamint a esászárné és királyné s gyermekeink nevében is legbensőbb köszönetünket kifejezem, különös megelégedésemre szolgál, hogy ez alkalommal is számos jótékonyági tények, alapítványok és felajánlások, Háizam ez örömtünepéhez fűződnek, s leányunk házasági egybekelésének napja a jótékonyág és felebaráti szeretet művei által, melyek ezontal nevét viselendik, mindenkorra áldásteljes emlékezetben fog maradni. Utasítom önt, hogy e köszönetünket országszerte hirdesse. Kelt Ischlben, 1890. évi július hó 31. Ferencz Jozsef s. k.

Italmérési kártalanítás. A szarvasi regüle közbirtokosság tulajdonát képezett italmérési jog kártalanítási összegének megállapítása a napokban érkezett le a magas pénzügyminiszteriumtól, s véglegesen megállapított 229,139 frt 08 krban, mely összegből és kamataiból nem lesz nehéz a városnak a kiogvezett regüle tulajdonosokat 1893-ban kielégíteni. A törvény

értelmében csak 1892. december 31-én lesz az érték folyósítható.

A gazdák és iparosok általános hitelszövetkezetének szarvasi fióktelepe f. hó 2-án tartott bizottsági ülésén elhatározta, hogy tagjai között az osztalékokat f. hó 11. 14. 16-án osztja ki. Egy 20 frtos részvény után 1 frt 20 kr, az osztalék.

— **Bizottsági ülés.** Ntú Achim Ádám, esperes, elnökléte alatt f. hó 6-án revideálta egy bizottság az esperességi özvegyárva nyugdíjintézet alapszabályait.

— **Ajándék a kaszinónak.** Gardner Tivadar, a körös-marosi ármentesítő társulat folyammérnöke, ki a napokban távozott körünkből, három becses francia művel gazdagítá a kaszinó könyvtárát, mit ezennel örömmel hozok köztudomásra. — Moeskönyi József, k. könyvtáros.

— **Térzene.** A közóhajnak és hírlapi felszólalásnak engedve a szarvasi fiatalság mozgalmát indított annak érdekében, hogy a Károlyi-féle kertben térzenét élvezhessen városunk közönsége. Fedor Károly, Pokorny Jászó, Pollák Márton és Salacz József bizottsági tagok aláírási ivatek bocsátottak ki, melyek szerint a térzene minden szombaton este 8 tól féltizenegy óráig tartana. Tagsági díj egész évadra egy családnak 1 frt, nemtagoknak minden személy után 10 kr. a belépti díj. — Részünkről a legmelegebben pártoljuk a mozgalmat, s felhívjuk városunk zenekedvelő közönségét, hogy a kellemes esti szórakozást ígérő, s társas érintkezésünk-t is élénkítő térzene létrejöhetését támogatásukkal megkönnyítsék.

— **Elveszett pénz.** Breitner Zsigmond, helybeli főiskereskedő, e hó 5-én azaz kedden a heti piacon kiszolgálás közben 70 frtot ejtett ki zsebéből. — Felkéri a szerencsés megtalálót, hogy megfelelő jutalom fejében néki az összeget visszaszolgáltassa.

— **Vasúti jegyek lebélyegzése.** A m. államvasútnaknál eddigelé sem a szomszédos forgalmu, sem a szelvényűrjegyeknél nem kívántatott, hogy azok használatuk előtt a többi jegyekhez hasonlóan keletbéllyeggel láttassanak el. Ezentul azonban, és pedig az állomásokon hirdetésmények utján közzéteendő naptól kezdve a kérdéses jegyeknek használata a kelet és napszaknak bélyegzővel való megjelöléséhez köttetik, vagyis a pályaudvarokba és várótermekbe való belépés csakis lebélyegzett utazási vagy pályaudvari belépti jegyekkel történhetik. A közönségnek a birtokában levő pályaudvari, szomszédos forgalmu és szelvényűrjegyeket a váróterembe vagy a perronra való lépés előtt saját érdekében is le kell bélyeggettetnie, mivel a kelet bélyegzővel nem bélyegzett jegyek sem a pályaudvar vagy váróterembe való belépésre, sem utazásra érvénynyel nem bírnak. A keletbéllyegzés a minden állomáson kifüggesztett erre vonatkozó hirdetésményben megnevezett helyen, kisebb állomásokon rendszerint a jegypénztárnál, nagyobb állomásokon pedig a várótermek előtt, e czélra kirendelt kapusok által fog végeztetni.

— **Biz' a sikerült!** Egy ismerősünkkel történt a napokban az eset. A Juczi család nagy buzgalommal keféltette a kabátját a folyóson. Egyszer csak nyílik a kis-ajtó, egy idegen lép hozzá és egy levelet nyom a kezébe azzal, hogy sietve adja át urának. A

Juczi lány beszalad a levéllel, s átadja. Ami ismerősünk felbontja a levelet és olvassa. Ejnye Juczi, de fura levél ez, hidd be csak a hozóját, mert én nem értek belőle magamtól semmit; annyi van csak benne, hogy: „Ha sikerül jó, ha nem sikerül, nem tudom, mi lesz belőle!” Kimegy a Juczi lány és rögtön szalad vissza nagy hűledezve és jajveszékelve: „Jaj, jaj tees uram, biz' a sikerült, a gazember, amíg bent voltam, elvitte a kabátját.”

A békésmegyei esperesség közgyűlése Orosházán e hó 25. 26. 27. napján folyik le.

— **Legnagyobb meleg.** Napról napra érezzük a tikkasztó hőség gyötrelmeit, melyek már-már elviselhetetlenné válnak. Hogy fogalmunk legyen, mily mérveket ölt a hőség, érdekes lesz megtudnunk, hogy e hó 6-án d. u. 1 órakor 35° C. volt a hőfok árnyékban.

Helyreigazítás. A „Szarvasi Lapok“ július 27-iki számában megjelent tendenciózus közleményekre vonatkozólag biztos forrásból állíthatjuk, hogy a híd átvétele a megye részéről nem a vámház át nem engedésén múlt, hanem azon, hogy a vármegye kívánta a maga részére a teljes vámszedési jogot fenntartani, mit a község jól felfogott érdeke ellenezvén, a regüle közbirtokosság a vámszedési jog megszüntetésével volt csak hajlandó a hidat átadni. A vámház és a földmunkálatokhoz szükséges föld átengedése nem oly lényeges feltétel vala. Ezek alapján a téves hír ekként módosítva felel meg a valóságnak.

— **A köröm és szájfájás,** mely zár-alá helyezte a szarvasmarhák, vidékünkön már szünőfélben van.

Eső. A mi után, miként a szarvas a szép híves patak után, oly régóta epedtünk, végre megeredt, az áldást hozó eső. F. hó 2-án a reggeli órákban erősen beborult az ég, s vilámlás és menydörgés között csendes eső üdíté föl az ellankadt növényzetet, s a hőségtől búgyadt kedélyeket is. Kevés volt ugyan, de jó volt.

— **Meghívó.** A mezőtúri fiatalság által 1890. aug. 9-én fele részben a helybeli ev. ref. gymnasium 8. ik tanári tanszékének felerészben az alakuló torna és vívó egyesület alapja javára a Dobogó vendéglő nagytermében hangversennyel egybekötött zárkörű táncvizigalomra. Kezdeté fél 8 órakor. Beléptidíj, személyenként 1 frt, családijegy 2 frt. Műsor: 1.) Népdal egyveleg. Előadják: Antal Géza, Füredi Lajos, Kun Árpád és Vékony Sándor urak. 2.) Jubileumi-nyitány Wébertől. Tóth Mariska kisasszony zongora kísérete mellett előadja a hegedűn Vécsey Arthur úr. — 3.) Szavál Vékony Sándor úr — 4.) Magyar népdalok Cimbalmon előadja Szücs Erzsike kisasszony. 5.) Hajósdal Eckertől. Előadják a férfi négyes tagjai. 6.) Felolvasás Szücs Lajos úrtól. 7.) Stuart Mária húcsája A. Coriotól. Zongorán előadja Pál Mariska kisasszony. 8. A légy, szavulat. Előadja Keckeméthy Gyula úr. 9.) Magyar népdalok. Zongorán előadja Kun Árpád úr. 10. Népdal egyveleg. Előadják a férfi négyes tagjai.

Megbokrosodott lovak. Dr Szlovák Pál, orvos, lovai a város kútjánál megbokrosodva, elragadták a könnyű kocsit, s meghurcolták a Beliczey úton. Végre az ártézi kút közelében az egyik hátsó kerék a löcs eltörése kö-

vetkeztében lehullott. A lovakat, melyek lábukon szenvedtek erősebb sérüléseket, a Roszjarovicz féle pálincás bolt előtt fogták el, hol a nagyszámmal összefutott közönség készséggel segédkezett a kocsin helyreállításának. A kocsin ülőknek az ijedségen kívül egyéb baja nem történt.

Meghívó. Az orsz. vörös kereszt egyes. mező-berényi fiókja saját pénztára javára Szendi Árpád m. kir. zeneakadémiai tanár, zongora művész; Varga József szarvasi főgymn. tanár; Purcsi Mihály czimbalom művész; valamint műkedvelők közreműködése mellett Mező-Berényben, 1890 aug. 14-én est 8 órakor — a „Magyar Királyhoz“ cz. vendéglő nagytermében zártkörű táncvizsgálommal egybekötött hangversenyt rendez. Helyárak együttesen a hangverseny és táncvizálgomra: személyjegy, 1 frt három tagu családjegy 2 frt. Jegyekre előjegyzést elfogad: Kollár János ügyvéd, egyl. jegyző. — Az előadás napján jegyek válthatók: Gottfrid és Spitzer czégnél, este a pénztárnál. Az egyesület választmánya.

— **Községek vizsgálata.** Salacz Ferencz járásunk kitűnő főszolgabirája a lefolyt héten nagy munkát végzett, vizsgálatot tartva járása községeiben a legutóbb kiadott belügyministeri rendelet értelmében. Ez a jelenlegi vizsgálat valami 40 lapra terjedő jegyzékönny kitöltésével jár, mely jegyzékönny 19 szakaszának szakaszonként 15-20 kérdésre kell megfelelni. Kellomás kánikulai foglalkozás! De a mi vas erélyű főszolgabíránk szerdán Kondoroson, csütörtökön Öcsöd, pénteken Szt-András községében megejtette a szigorú vizsgálatot, melynél maga a kicsi Kondoros ügyeinek megvizsgálása 10 egész órát igényelt a hőség következtében úgy is hosszúra tágitott nyári naphól. De hát rend a lelke mindennek s ez nálunk eddig is meg volt.

— **Műkedvelői előadás.** A helybeli iparos-iffjak önképző és betegsegélő egyesületének tagjai műkedvelői előadást óhajtanak tartani e hó 23-án. Csak méltányolni lehet az iparos iffjak eme nálunk első vállalkozását, s részünkről előre is a közönség pártfogásába ajánljuk.

— **Vesztett kutya** rémitgette a napokban a nagyuteza lakóit. Szerenesére nem tört még ki rajta teljesen a veszettség, bár már minden előjel mutatkozott rajta. Az időközben a helyszíneére ért szolgabíró, Práznovszky F. egy sikerült lövéssel tette ártalmatlanná.

— **A „Békésmegyei községi jegyzők egylete“** B.-Csabán a városháza nagytermében 1890. augusztus hó 17-én d. e. 9 órakor közgyűlést tart. Tárgyak: Tisztviselők választása. Az országos községi és körjegyzők központi egyletbe való belépés elhatározása. A községi jegyzők nyugdíjaztatása tárgyában értekezés. Netáni indítványok tárgyalása Szemian Sámuel, egyleti elnök.

— **Még egy helyreigazítás.** A „Szarvasi Lapok“ legutolsó számában az újdonsági rovatban „Sajnos eset“ czim alatt közölt újdonság a valóságának meg nem felel, mert bár igaz, hogy a pénztárnok felfüggesztésének egyik oka az volt, hogy pénztárnoki állásával össze nem férő megbízatást fogadott el, — mi által a pénztártól hetekig távol van és volt, — de a főok nevezett pénztárnok engedetlensége s azon kifejezése, hogy neki sem az

Elnök, sem a képviselő nem parancsolnak, s e tévedésből kifolyólag az engedelmisséget is megtagadta és kihívó viselkedésével felettes hatóságait megsértette, a pénztár vizsgálatnak elmentmondott, s a kulcsokat és irományokat elzárta. Koholmány, mintha erőszakkal vétetett volna el tőle a pénz, mert ép, miután alólírottak önbíráskodni nem akartunk, fordultunk panaszunkkal a Hatósághoz. Szarvas, 1890. aug. 8-án. A szarvasi regale-közbiratokosság Elnöksége.

— **Nem sikerült** a porta árverés Kondoroson, pedig ott volt az eladó meg a vevő is, csak a vételkedvet megszentelő batorság hiányzott. Különb a venni szándékozók zúgolódnak a magas census miatt; no meg nincs is még most érkezésök ház építésre, majd csak ősz felé jön meg az igazi kedv.

— **Tanyai tűz volt** múlt hétfőn Mázor József Kondorosi bérletén a gabonában, melyet azonban korán eloltani sikerült.

— **Táncmulatság.** A helybeli fiatalság egy része e hó 16-án a Károlyi-féle kertben a Nőegylet javára táncmulatságot rendez. — Belépti díj személyenként 80 kr; családjegy 2 frt, Jegyek este a pénztárnál válthatók. — A meghívók széküldéseig is, mely bővebb tájékoztatást nyújt a mulatságról, fellívjuk vársóunk — szórakozni óhajtó közönségét, hogy a jótékony czél iránti tekintetből a mulatság sikerét nagy számmal való megjelenésükkel emeljék. A jótékony nőegylet bizonyára megérdemli, hogy pénztára ez úton is gyarapodjék!

— **Jó a sietség.** Bizonyos érzékeny természetű ur, a kinek nevét nem akarjuk elárulni, valahogyan megütötte az egyik ujját, úgy, hogy kissé meg is karczóldott a bőre. Nagy sietséggel hivatva azonnal az orvost illendő ápolás végett. Az orvos jött és megszemlélvén a sebet, elrendeli, hogy lehetőleg sietve külljék el a szolgát a gyógyszerért. A beteg meghökkenve kéri e miatt „vajjon oly nagyon veszedelmes-e a seb?“ „Korántsem“ válaszolt az orvos, „de ha nem hoznák sietve, úgy meggyógyul az orvoság nélkül.“

— **Az első térzene** tegnap tartatott meg a Károlyi-féle kertben.

— **Számvizsgálatok.** A múlt héten három számvizsgálat is történt, u. m. a főgymnasiumnál, a p. leányiskolánál, és az árvapénztárnál, hol Mihály J. főgymn. tanár, már hetek óta fáradozik, hogy a számadások multra tartozó utvesztőiben eligazodva rendbehozza azokat.

— **Telephon.** A körös-tiszamarosi ármentesítő társulatnak megengedte a miniszter, hogy véd vonalán a telephon hálózatot kiépítse. Ha a társulat a reá fordítandó 20 ezer forint oly könnyű szerrel bírná fizetni, mint amily fontos tény ez rá nézve kulturális szempontból, akkor esakis örülni lehetne a miniszter engedélyének.

— **Kérélem.** Felkérem a kaszáló azon t. tagjait, kiknél huzamosabb idő óta vannak könyvtári könyvek, hogy azokat még a közgyűlés kezdete előtt beszoalgaltatni sziveskedjenek Moeskönyi József k. könyvtáros.

x **Tűzfecskendő-próba.** Nincs hasznosabb gép a korszerű községi életben mint a jeles tűzfecskendő; mert amíg barnacsiyik

más házigép rendszeren az egyedet, vagy pedig a voltaképi családost szolgálja, a jeles tűfecskeendő mindennél inkább védi a községeket. Ez kulcsa annak, hogy minden jó, derék honfi teljes szívből örül annak, ha értesül arról, miszerint hazánkban itt, vagy pedig ott sikerült próbát; mert a nem jól működő tűzfecskendők már igen gyakorta voltak egyadűli okai rémitő pusztulások meg nem gátolhatóságának: tűzvész alkalmával elbizakodottá tette a tűzoltókat a tudat, hogy van tűzfecskendőjük, amely azonban a méltán követelt szolgáltatást nem bírta teljesíteni. Ez ok miatt lenghatatlannul fontos a tűzfecskendők bevásárlásánál rendkívül elő vigyázónak lenni s csak elsőrangú gyárból (tudunkkal ilyen csupán egy van honunkban) szerezni be a korszerű tűzvédelem leghatásosabb eszközét.

A napokban Kolozsvárott pompásan sikerült kísérleteket tettek a Trencsénytéri-park kútja előtt: két tűzfecskendővel, két hydroforral s két „falusi-fecskeendő“-vel. A kísérleteket nagyszámú, előkelő, értelmes közönség nézte végig, amely valóban el volt ragadtatva az említett tűzfecskendők rendkívül szabatos és biztos működése által. Ezen pompásan sikerült kísérleteken a kolozsvári tűzoltóparancsnokság több tagja szintén jelen volt. Mind a hat tűzfecskendő Tarnóczy Gusztáv budapesti tűzfecskendőgyárában készült; s így voltaképp biztosra volt vehető, hogy kitűnően működnek. A kedvezőtlen, nagyon szeles időjárás dacára ezen, szinte elpusztíthatatlan, oly erősre vannak készítve, tűzfecskendők az igen vastag vizsugarat 35—36 méternyi távolságra lövelték. Nagyszerű eredmény! A tűzfecskendőkön méltán tűnt föl a Tarnóczy-féle szabadsággal ellátott kezelés, mely azt teszi lehetővé, hogy a teljesen beiszaposodott szelep csak 20 másodperc alatt s alaposan tisztíttassék ki. Ezen pompás gépek, amelyek honi gyárparuk méltó díszere szolgálhatnak, nemcsak jobbaknak bizonyultak be az összes többi hazai készítményeinknél, gyártmányoknál, de sőt föllümulják kitűnőségre a legkeresettebb külföldi gyártmányokat is. Ha pedig latba vetjük azt, hogy ezen tűzfecskendők ára jelentékenyen olcsóbb mint más műhelyek, gyárak készítményeinek árai, valóban nem tudjuk: Tarnóczy Gusztáv országgyűlési képviselő szakavatottságát, mely által képesítve van ily tökéletes gyártmányt állítani elő, csodáljuk-e inkább, vagy pedig önzetlen ha a fűségét, hogy kitűnő gyártmányokak vételárát sokkal olcsóbbra szabta, mint más műhelyek s gyárak.

KÖZGAZDASÁG.

A buza és egyéb kalászos növények csávázási czéljaira szükséges rezgálic beszerzése tárgyában a következő leirat érkezett a földm. Ministeriumtól a békésmegyei gazd. egyletnek:

A peronospora vitéz elleni védekezés czéljaira igényelt rezgálicnak jömiűségben és olcsó áron való beszerzése tárgyában a f. évi apr. hó 30-án 16281 sz. a. kelt k. rendeletben felhívtam a gazdasági egyesületeket, hogy a peronospora elleni védekezés czéljából a gazdák által igényelt rezgálic megrendeléseket három évre kiterjedőleg gyűjtsék össze, hogy az így össze kerülő tömegesebb megrendelés alapján olcsóbb árat nyerhessünk.

Miután a rezgálicot a gazdák a huzának és egyéb kalászos növényeknek csávázására — illetőleg az üszögtől való megóvára

sán is használják, a rézgálicnak ezen célra való beszerezését is megkönnyíteni kívánom.

E célból az említett körrendelet értelmében teendő intézkedéseket a csávázási célokra használandó rézgálicz beszerzésére is kiterjesztem, s felkérem a gazd. egyesületet, hogy a gazda közönséghez mielőbb intézendő felhívás útján a csávázási célokra használandó rézgáliczra vonatkozó megrendeleseket is gyűjtse össze és külön kimutatásba foglalva, terjessze fel.

Mely leirat értelmében van szerencsém felhívni a t. gazda közönséget, hogy minél előbb, de legkésőbb e hó végéig jelentse be aulirott egyleti titkárnál az általa igényelt mennyiséget, hogy együttesen felterjeszhető legyen.

B.-Csaba, 1890. aug. 6.

Az elnökség megbízásából
Zlinszky István,
egyl. titkár.

Üzleti tudósítás.

Szarvas, 1890. aug. 9.

A gabona üzletben a héten lanya irányzat mellett az árak 10—15 krral csökkentek.

Heti piacunkra a hozatal mint egy 1500—2000 m. m. tett ki.

Eladatott a héten mintegy 3000 m. m. buza 6 frt 30—6 frt 60 kr. m. m.-ként.

Árpa alig volt kínálva. A többi gabona-nemekben épen semmi kínálat sem volt.

Meteorologiai észleletek.

Szarvas, 1890. augusztus 2-től aug 8-ig.

Nap	Léghőmérséklet				Szél-irány és erősség			Csap.	
	7. ó. r.	1. d. u.	8. ó. est	közép	E1	S2	CO	M.	A.
aug 2	26.2	32.7	26.4	28.4	E1	S2	CO	2.8	0
3	28.2	33.6	27.4	29.7	CO	S2	CO		
4	26.4	33.8	25.8	28.7	SE	S2	CO		
5	25.5	35.0	28.0	29.3	CO	S2	CO		
6	26.1	35.5	29.2	30.3	SE	S3	CO		
7	25.0	23.7	26.4	28.4	SE	S2	S1		
8	20.0	25.5	21.5	22.3	W	S3	CO	3.5	2.0

Jelmagyarázat: A szélirányok jelölése Éjszaki=N, keleti=E, déli=S, nyugati=W, éjszaki-keleti=NE, délnyugati=SW. stb.

A csapadék alakjának jelölése: 0=eső, □=dörgés, Z=dörgés villámlással, ny.=nyomok.

IRODALOM.

— **Felhívás Előfizetésre.** Szarvas városának és közvetlen környékének térképét elkészíttem, s azt kiadni szándékozom. Midőn ez előtt egynehány évvel Békésmegye térképét ki akartam adni, a megyei t. közönség áldozatkészségére hivatkoztam, s ez nekem lehetővé tette, hogy a tetemes költséggel járó kiadást eszközöljem. Most is azt teszem, felhívom Szarvas városa és környékének t. közönségét, s mindazokat, kik Szarvas városa iránt érdeklődnek, hogy előfizetéseikkel Szarvas térképének kiadását lehetővé tenni segítsenek. Vidékünk ez évi bő aratásának idején talán nem jó alkalmatlanul ezen felhívás, áldozni közmívelődési célra! Tájékozásul el kell mondanom, hogy a térkép díszes nagy kiállításban 65 és 75 cm. méretekben fog megjelenni; rajta minden utca és szabad

tér nevével, minden egyes telek házázával, a várost környező kertek, szőlők, temetők, Körös medre stb., pontos téralakjuk szerint lesznek felcímelve. A mű előfizetési ára 1 frt ó. é. Az előfizetések alólirotthoz küldendők lehetőleg folyó év szept. 1-éig. Szarvas, aug. 6. 1890. Mihálfi József, főgymnasiunai tanár.

Felelős szerkesztő
és kiadó-tulajdonos:
VARGA JÓZSEF.

Vasúti menetrend.

Ervényes 1890. jun. 1-től kezdve.

Szarvas-Mezőtúr sz. v.	ind. d. e.	9:34
	érk. d. e.	10:20
" " vegyes vonat	ind. d. u.	2:20
	érk. d. u.	3:16
Mezőtúr-Szarvas sz. v.	ind. d. u.	5:30
	érk. d. u.	6:16
vegy. von.	ind. délb. 12:39	
	érk. d. u.	1:25

Aradról Budapest felé.

Személyvonat	Aradról	ind. délb. 12:10
	Csaba	érk. d. u. 1:42
	"	ind. d. u. 1:54
	Mezőtúr	érk. d. u. 3:21
	"	ind. d. u. 3:29
	Budapest	érk. este 7:45
Gyorsvonat	Aradról	ind. reggel 7:45
	Csaba	érk. d. e. 9:07
	"	ind. " 9:14
	Mezőtúr	érk. " 10:33
	"	ind. " 10:34
	Budapest	érk. d. u. 1:55

Budapestről Arad felé.

Személyvonat	Budapestről	ind. reggel 8:15
	Mezőtúr	érk. délb. 12:22
	"	ind. " 12:28
	Csaba	érk. d. u. 1:53
	"	ind. d. u. 2:18
	Aradra	érk. d. u. 3:50
Gyorsvonat	Budapestről	ind. d. u. 2:00
	Mezőtúr	érk. d. u. 5:17
	"	ind. d. u. 5:18
	Csaba	érk. d. u. 6:40
	"	ind. d. u. 6:47
	Aradra	érk. este 8:10

ZIPSER és KÖNIG

zeneműkereskedése

Budapest, V. Váci-körút 24 sz.

legnépszerűbb zeneművek.

- Allaga G.** Népfölkelési Galopp. —75 kr.
Bahnert J. V. Irene Mazurka. —75 "
Bánfi S. Holdvilágos éj keringő. 1.20 "
Bátor és Hegyi. „Uff Király“ I. II. füzet. . . . . 3.— kr.
Bátor és Hegyi. Lazuli Keringő. 1.— "
Bátor és Hegyi. Laula Polka Mazurka. . . . . —75 "
Bátor és Hegyi. Lazuli Induló. —75 "
Bátor és Hegyi. Alom Keringő. 1.— "
Bátor és Hegyi. Lolott Keringő. 1.— "
Bátor és Hegyi. Katona Induló. 1.— "
Bátor Szidor. Falun 10 magyar népdal. . . . . 1.50 kr.
Bogdanský M. Salut à Cracovie Valse. . . . . 1.— kr.
Bucalossi P. Dorothy Valse. 1.— "
Dankó. Szegedi rózsák I. II. 2.40 "
Engländer L. Kiállítási induló. —75 "

- Fekete G.** Salut à Ivanovici. 1.— "
Hegyi B. Alkonyatkor, 10 magyar népdal. . . . . 1.50 kr.
Kleinecke R. Am Schwabenberg, Polka française. . . . . —75 kr.
Kleinecke R. Casino Walzer. 1.— "
J. Ivanovici. Aurel Valse. . . 1.— "
J. Ivanovici. La belle Roumaine, Valse. . . . . 1.— kr.
J. Ivanovici. Cleopatra Valse. 1.— "
Linka Camillo. Valerie Valse. 1.— "
Major Gyula. Ünnepnepok. . . 6.— "
Major Jul. J. Der Lenz. . . —75 "
Major Jul. J. Ich habe dich geküsst. . . . . —75 kr.
Major Jul. J. Ein Schrei. . . —75 "
Rosenzweig W. Vergangene Zeiten, Potpourri. . . . . 1.50 kr.
Rosenzweig. Cavola Keringő 1.— "
Scharf Robert. Blümchen am Wege. Polka française. . . . . —75 kr.
Scharf Karl. Romancz hegedűre. 1.20 "
Serly Lajos. Marcia-Keringő. 1.— "
Bátor és Hegyi. „Titkos csók“ I. füzet. . . . . 1.80 kr.
Bátor és Hegyi. „Titkos csók“ II. füzet. . . . . 1.80 kr.
Hegyi B. „Pepita“ I. füzet. . 1.80 "
Hegyi B. „Pepita“ II. füzet. 1.80 "
Hegyi B. „Pepita keringő“ . 1.20 "
Hegyi B. „Don Gaspar induló“ 1.— "
Rosenzweig W. „Farniente“ Keringő. . . . . —90 kr.
Rosenzweig H. „Nach Groswarden“ Induló. . . . . —75 kr.
Rosenzweig H. „Emancipirte Frauen“ Induló. . . . . —80 kr.
Geiger M. „Influenza“ Polka frang. —75 "
Joachim M. „Am Donastrand“ Polka schnell. . . . . —75 kr.
Ivanovici J. „La Serenade“ Keringő. . . . . 1.—

Békésvármegye alispánjától.

4224.
2890.

Hirdetmény.

A szarvasi regale közbirtokosság 1889. évi ápril hó 29-én kelt bejelentése folytán, mely szerint a Körösön, a nyulzugtói választó vonaltól a város alatt el egész a kákafoki választó vonalig, a Szt.-András és Szarvas közötti 18. sz. átmetzésen mindenütt, ezen ponttól pedig a szentandrásai határig a kákaival ellenkező oldalon a

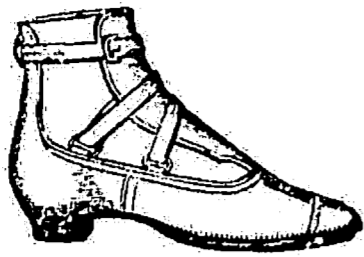
halászati jog

gyakorlását továbbra is fenntartja, — a bejelentett halászati jogigény tárgyalására 1890. évi augusztus hó 18-ik napjának d. u. 3 órája Szarvas község-házához kitűzetik; miről az összes érdekelték oly felhívással értesítetnek, hogy a bejelentett igény ellenében netán fennforgó észrevételeiket írásban előzetesen, avagy legkésőbb a tárgyalás alkalmával annál bizonyosabban terjesszék elő, mert különben kifogásaik többé figyelembe vétetni nem fognak.

Gyula, 1890. június 22.

Jancsovics Pál
alispán.

Magyar
ipar

Fontos a vidéki
vendégeknek.

LÖRINCZ ISTVÁN

lábbeli készítő BUDAPEST IV. Múzeum körút 5. sz. Ajánlja saját műhelyében a legújabb divatminták szerint szilárdan, csinosan készített, mindennemű férfi- női- és gyermeklábbelieit. — Szolgálat gyors, pontos, árak mérsékeltek. — Vidéki megrendelések utánvétellel, azonnal pontosan kiszolgáltatnak. Rendeléseknél mértékül egy viselt lábbeli beküldendő.

1550/890. tkv. sz.

Arverési hirdetményi kivonat.

A szarvasi kir. jbiróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Molis Pál végrehajthatónak, Timár Rozália f. Katona Istvánné végrehajtást szenvedő elleni 83 frt 26 kr költségkö-

vetelés s jár. iránti végrehajtási ügyében a b.-gyulai kir. törvényszék, a szarvasi kir. járásbíróóság területén levő, Endrőd községben fekvő az endrődi 1527. sz. tjkönyvben foglalt Timár Rozália f. Katona Istvánné nevének álló A.I. 5 rsz a. 360/a hrsz. 261□-ól beltelkes házra — a C. 2. rsz. a. özv. Timár Györgyné javára bekebelezett szolgálatjog fentartása mellett az árverést 400 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1890. évi szeptember 1-ső napján délelőtt 10 órakor Endrőd község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárnak 10 százalékat, vagyis 40 frtot készpénzben, vagy az 1881. LX t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ban kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szarvason, 1890. évi július 14-én, a szarvasi kir. jbiróság, mint telekkönyvi hatóságnál.

Kontur József,
kir. jbiró.

Arczképfestészeti műterem.

A Szent Istvánnapi ünnepélyek alkalmából Budapestre felránduló közönség figyelmét tisztelettel felhívom Múzeum-körút 17. szám alatt levő

arczképfestészeti műtermemre,

hol bármily fénykép után arczképek életnagyságban élethűen festetnek és lerajzoltatnak.

Erre nézve a t. közönség közvetlen tapasztalatot szerezhethet a műtermemben kiállított sikerült képek megtekintése által.

Gaal Lajos,

arczképfestő.

Budapest, Múzeumkörút 17. sz.

Szagtalan és nyomban száradó

10 l méterre
1 kgr.
1 frt 50 kr.

Minden előbeni szint betakar.

Christoph Ferenc
SZOBAPALLÓ-FÉNYLAKK

Értesítve teszem, hogy a szobák a máz lakkal a legújabb módra vannak felkészítve, mivel a kellekkel szag és a lassú, ragadós száradás, mely az olaj stóknak és az olajlakkoknak sajátja, elkerültek. Emellett a használat olyan egyszerű, hogy ki is maga végezheti a mázolás. A palló nedves tárggyal feltörölhető, anélkül, hogy olvasztandó rényét. Meg kell különböztetni:

színezett szobapalló-fénymázt,
sárgásbarnát és máhagynibarnát, mely akár csak az olaj festékkel is a pallót s egyúttal fényt is ad. Erre a szarvasi alkalmazható régi vagy új pallóra. Teljesen hatékony minden foltot k. rabbi mazolás s b; van azután

tiszta fénymész (színezetlen)
új pallókra és parketre mely csupán fényt ad. Különösen parketre s olajfestékkel már bemázolt esetekben új pallókra való. Csak fényt ad, onnantól kezdve nem fűdik el a tiszta ár.

Postacímre: Köhlyök, 1145 négyezzig utca. (Két középangyagsági szobára v. 10 l 5 frt, 10 kr., vagy 9 l, mázka.)

A közvetlen megrendelések minden városban, ahol rakéták vannak, ide küldendők. Minirakéták és prospektusok ingyen és bérmentve küldetnek. A havasárleányi tesék jól vigyázzon a cégre s a számla jayre, mivel ezt a több mint 1850 éve létező gy. rtmást oki le utmozak és hamisítják, s sokkal rosszabb. Gyakran a cónak me, nem telótó utmozg-ban hozzak forgalomba.

Christoph Ferenc,
A valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója,
Prága, K. Berlin.

15-3 Kapható Szarvason:
Nyácsik Soma utódánál.

E rovat alatt eladás, vétel, s cserére vonatkozó ajánlatokat, s tudakozódásokat közlünk; egyszeri bejelentésért minden szó után csupán 2 krajczár fizetendő.

KIS-HIRDETŐ.

E rovat alatt eladás, vétel, s cserére vonatkozó ajánlatokat, s tudakozódásokat közlünk; egyszeri bejelentésért minden szó után csupán 2 krajczár fizetendő.

Üres dzierzon kaptárak és 10 drb. raj olcsón eladtnak. Hol? megmondja a kiadóhív.

ketek malacz jutányos áron eladó. Hol? megmondja a kiadóhivatal.

nyos áron eladó. Bővebb értesítést nyujt a kiadóhivatal.

Plymouth-tyuktojások jutányos áron megvételre ajánlatnak. Cím megtudható a kiadóhív.

A „Szarvasi Lapoknak” 1889. évi 37. és 47. számai rendes áron megvételre vagy kicseréltetnek. Ajánlat a kiadóhivatalhoz intézendő.

Zongora előgőrkarban 7 oktávós eladatik. Hol? megmondják a kiadóhivatalban.

Gyökeros szőlővesszőkre — finom csemegé fajokban — előjegyzések elfogadtnak. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Tavalyi kukoriczát és árpát megvételre keresek. Címem megtudható a kiadóhivatalban.

A „Gyümölcsészeti és kertészeti füzetek” 1884—85. évi folyamatai megvételre kerestetnek.

Szép gyenge karaláb drbja fél kilós eladó. Hol? megmondják a kiadóhív.

Ecsetbe való friss uborka megvételre kerestetik. Ajánlatok a kiadóhivatal utján intézendők.

Zongorát 100-150 frt. értékben keresek megvételre. Címem megtudható a kiadóhivatalban.

Két drb jó faj fe-

Phylloxera-mentes szőlő. 800 négyszög holdnyi, jütá-

Egy szép kis fekete kutyát ki fogad el ajándékba? Cím megtudható a kiadóhivatalban.

Finom pergetett ákác-méz olcsón eladó. Címét közli a kiadóhivatal.

